

ZIRLÂI 7-NA

November 10–16, 2018

BUAINA A LO CHHUAH HUNIN

CHÂNGVAWN: “In zînga Kristaa baptisma chang apiangte kha Krista chuan in inthuâm tawh sî a. Chutah chuan Juda mî emaw Grik mî emaw a awm theih loh a, bâwih emaw, bâwih lo emaw a awm theih loh a, mipa emaw hmeichhia emaw pawh a awm theih hek loh; Krista Isua-ah chuan in zain pumkhat in ni sî a” (*Galatia 3:27, 28, NKJV*).

SABBATH CHAWHNÛ

November 10

Chhiar tûrte: *Amosa 9:11, 12; Mathaia 5:17, 20; Tirhkohte 6:1-6; 10:1-28; 11:3-24; 15:1-22.*

KRISTIANTE zînga thil harsa ber pakhat chu, kohhran nihna leh rawngbâwlâna tûr chungchângah ngaih dân hrang hrang nei kêra inpumkhatna vawn nun reng hi a ni. Hêng thila danglamnate hian chhiatna râpthlâk tak a thlen thei a ni.

Tûnlai huna Kristiante pawh hi Thuthlung Thar huna kan hmuhte ang tho kha an ni mai. Mipui chu mipui an ni miâu va, thil pawimawh tak takah ngaih dân inang lo a lo la thleng zêl ang. Kristian hmasâte zîngah pawh khân, mi mala inngaihtheih lohna avâng te, Thuthlung Hluia chanchin leh thil lo tih ðan pawimawh tak tak hrilhfiâh dân inan lohna avângte pawhin inhriatthiam lohna a lo chhuak a. Tirhkohte leh hruaitûte khân chik taka ngaihtuah a, Thlarau Thianghlim leh Pathian Lehkhatû hruaina hmanga chinfel dân kawng dap lo se chuan, kohhran hmasâ kha a ðiah hlimah khân a hmuih ral leh nghâl mai ang.

Zirlai hmasa lamah khân kohhran hmasain kohhran inpumkhatna engtin nge an lo neih tih kan zir tawh a. Tûn kêr chhûng hian, chû inpumkhatna tiderthâwng leh nuâi chhe thei tûr chhûnglam aţanga lo chhuak, inbeihna kohhranin a chinfel dân chungchâng kan zir dâwn a. Chutiang inbeihna chu eng ang nge ni a, engtin nge chinfel a nih a, engtin nge an thil paltlang aţang khân zirlai kan zir vê theih ang?

SUNDAY

November 11

Chî leh Chî Inthliarna

***Tirhkohte 6:1* chhiar la. Kohhran hmasa huna hmeithaite hnêna chaw sem dân chungchângah eng ang phunnâwina nge lo chhuak?**

Kristian hmasâte zînga mi ðenkhat khân an zînga Grik hmeithaite kha an ngaithei vak lo niâwmin a lang a, an chaw chanvo sem dânah Hebrai hmeithaite âiin an sem tlêm deuh a. Chutianga hleih neihna anga lang chuan ringtu hmasâte zîngah khî a siam a. Hleihneihna chu a awm ngêi em tih Bible-in a sawi chiah lo. Mi ðenkhatin chutiang chu niin an ngai tih a sawi. Chû chuan

ringtû hmasâte zînga inpumkhatna a tiderthâwng nghâl mai a. Chi inthliârna chu kohhranah a va chhuak hmâ êm!

Tirhkohte 13:12 thû hian chutianga piangthar ta chanchin chu min hrilh Chiang hlê a ni.

***Tirhkohte 6:2-6* chhiar la. Khâ inhriatthiam lohna kha ching fel tûrin engtin nge kohhranin hmâ a lâk nghâl?**

Kohhran hmasâ kha a ðang duâng hlê mai a, chû chuan tirhkohte phurrit pawh a belhchhah nghâl a. Rawngbâwltu (deacon) pasarih ruât zui nghâlna khân Jerusalem kohhran phurrit chu a chhâwk a, kohhran rawngbâwlnaah pawh mi tam zâwk an inhman theih phah ta a ni.

Tirhkohte khân ringtûte zînga Grik ðawng hmangtûte phunna chu chîk takin an ngaihthlâksak a, a chin fel dân tûr pawh an zâwt nghâl a. Tirhkohte ðanpuitu tûr mi pasarih thlan chhuah chu hêng mîte kuta dah a ni a; tichuan Grik ðawng hmangtûte zawng zawng chuan zirtîr mi pasarih chu an rawt ta a. Chûng mîte chu ‘mi hming ðâ, Thlarau Thianghlim leh finnaa khat’ (*Tirhkohte 6:3*) tih an ni. Khatih hun thlenga tirhkohte rawngbâwlna chu Pathian Thu hril leh pâwl hniha inthen hmeithaite chaw chanpual sem a ni. Chanchin ða puân darh rawngbâwlna hlu tak kha an ti ðeuh baw. Lukan ‘rawngbâwlna’ leh ‘rawngbâwlsak’ (*diakonia*) tih thumal hi tirhkohten Thu hril hnâ an thawh (*châng 4*) sawi nân leh rawngbâwltûten chaw sem hnâ an thawh sawi nân (*châng 1*) pawh a hmang a ni.

Harsatna chin felna tûr kawng dap a hruaitûten mipui a tam thei ang ber an ko khâwm khân eng pawimawhna tak nge a neih?

THAWHTANNI
Jentailte Piantharna

November 12

Isua Kristâ chanchin ða lama Jentailte an lo piangthar ta kha, *Tirhkohte* bûa thilthleng pawimawh tak, kohhran hmasa nuna buaina namên lo thlen a, a rawngbâwlna leh dinna chena dinhmun hlauhawma awmtîrtu a ni.

***Tirhkohte 10:1-23* chhiar la. Jentailten chanchin ðâ an pawm theih nâna an thinlunga thawktu chu Thlarau Thianghlim a ni tih eng thilte nge hê thû hian a târlan?**

A inlârna hmuh kha Petera tân a mak ngawt ang. Dânin a ngiat angin ani khân thiang lo leh chaw bawlhhlawh a ei ngai sî lo va, ani ang Juda rinawm tân chuan thin a ðhâwng thei viau ang (*Leviticus 11; Ezekiela 4:14; Daniela 1:8 en la*). Hê inlârnain a tum erawh chu ei leh in lam a ni lo va, chanchin ða thehdarh zêlna tûr dâltu Juda-te leh Jentailte inkâra dâidanna bang ðiah thû a ni

zâwk. Chutiang dâidanna chu tân lai ang tho hian hmân lai pawh khân a lo hluâr hlê a ni.

Chhuân hmasa ber hunah kha chuan Kristiante kha Juda mî an ni tângpui a, chûng mîte chuan Thuthlung Hlui hrilhlâwk nate angin Isua chu tiâm lâwk Messia a ni tih an pawm a. Khâng Isua ringtu hmasâte kha Juda rinawm, zirtîrna an dawn anga dân zâwm ÷a takte an ni. Anni kha chuan Thuthlung Hlui thûte kha Isua Kristâ chanchin ÷hân a nuâi bo ta angin an ngai vê lo (*Matthaia 5:17-20*).

***Tirhkohte 10:28, 29, 34, 35* chhiar la. Joppa khuua inlârna a hmuh awmzia eng nge Peteran a hriatthiam tâk? Chutianga a hrilhfiâh tâkna chhan chu eng nge ni?**

Tirhkohte-a thil thleng kan hmuh chu, Thlarau Thianghlimin Kristian inpâwl honaa Jentailte pawm an nihna atâna kawng a buatsaihsak chu a ni. Serh tan leh Juda mî ni hmasa kher lo vin chû chu an ti thei a. Pentekos nî-a Isuâ zirtîrten an chan tâk ang tho Kornelia leh a ina mîten an chang vê ta mai tih a hmuh a tang khân, chû chu Pathian thil ruâhman a ni tihah Petera leh a ÷hiante chu an hmin ta a ni (*Tirhkohte 10:44-47*). Judate hnêna pêk a nih ang tho va Jentailte hnêna Thlarau Thianghlim pêk a nih vê sî chuan, Isua kha Messia chu a ni tih ring tûrin serh tan hmasak kher a ngai lo tih a Chiang a. Hemi chungchâng a thutlûkna siam thû-ah hian Kristian hmasâte zîngah inhniâlna nasa tak a chhuak a ni.

THAWHLEHNÎ

November 13

Thlarauvin a Hruai Zêl

Kaisari khuua Kornelia-te chung a thil thleng thû khân Jerusalema Kristian hruaitûte hnên a thleng thuai a, Petera chu thil chinchâng sawi fiâh tûrin an ko nghâl a. Petera chêt dân kha an lâwm chia lo, a chhan chu anni Judate hriatthiam dân chuan Mosiâ Dânin Juda rinawmte chu Jentailte hnêna ei leh in a khap tlat sî a ni (*Tirhkohte 11: 3*).

***Tirhkohte 11:4-18* chhiar la. Thlarau Thianghlim hna thawh dân leh hê thilthleng atâna A hruai dân tih fiâh nân eng nge Peteran a sawi? Thilthleng chungchâng a sawi khân eng chu nge sawi chiân a tum ber?**

Petera chêt dân leh Jentailte baptisma chantîr tûra thutlûkna a siam chungchângah mi ÷henkhatten zawhna an siam nân, Pentekos ang tho khân Thlarau Thianghlim chuan A chênchilhna rawn lantîrin, a nemnghet a ni tih hriatpuitu tam tâwk an awm sî a (*11:12*). Hê thila Thlarau Thianghlim kaihhruaina leh awmpuina chu phat ruâl a ni lo va, thilthlâwnpêk chu pawmpui a ni ta baw. “Chûng thû chu an hriatin an ngâwi ta a, ‘Chuti a nih chuan

Pathianin Jentailte pawh nung atân sim a phal ta a nih tak chu,' tiin Pathian an fak ta a,' (châng 18).

***Tirhkohte 11:19–24* chhiar la. Kohhran hmasa nuna thil thleng dawt leh chu eng nge ni?**

Jerusalema mi thenkhat chuan 'Kornelia leh a chhângte chung a thil thleng kha chu thil bik deuh a ni a, khatiang kha chu tih nawn leh tawh loh tûr' an ti a. Mahse chú chu Thlarau Thianghlimin a tum dân a ni lo. Isuâ zirtîrten Stefana thih hnûa lo chhuak tihduhdahna avânga Jerusalem leh Judai ram biâl pâwna tlân darh a, Samaria te, Foiniki te, Kupra leh Antiokei lama an kal khân, Jentail mi tam zâwkten Isua chu an Chhandamtu atân an pawm a. Chú chu Isua sawi lâwk dân pawh a ni (1:8). Jentailte a hlawp hlawpa an rawn luh tâkah kha chuan, mahni pawh an dinhmunah indah chhin ta ilang, Juda ringtûte tân engtiang taka tih tûr nge ni ang tih chiân a har fû ang.

Engtin nge keini ngêi pawh hian kohhran leh kan thuchah thlîr dân zîm tak kan neih tlat avânga kan rawngbâwlna kawng a dâl vê thin?

NILÂINI

NOVEMBER 14

Jerusalem Rorêl Inkhâwm

***Tirhkohte 15:1, 2; Galatia 2:11-14* chhiar la. Kohhran hmasa huna inhnîalna tichhuaktu thu inchuh pahnih chu engte nge ni?**

Kohhran hmasa huna kohhran inpumkhatna ti derthâwng thei kha a taka awm khirh tak ni bawk sî a ni. Juda Kristian zînga mi thenkhatten chhandamna chu Pathian thuthlunpui mîte zînga tel chauha chan theih niin an ngai a; chuta tân chuan serh tân chu loh theih loh ang a ni. Juda rinawmte nun pêng khat chu, an chhandamna kawng dâl thei tûr Jentailte pâwl miah loh chu niin an ring bawk.

Judate kha Jentailte nêna inkawm ho chungchângah dân kherkhiap tak nei an ni a. Chú chu Kristiante dân kawng dâltu lian tak a ni ngêi a, a bikin Isuâ hnungzuitu nih vê châk Jentailte zînga rawngbâwl tûra tirhkohte chhuahna lamah a ni zuâl. Messia chu thuthlunga Pathian mîte Chhandamtu tûr a ni tiin Thuthlung Hlui lamin a sawilâwk sî a; chuti a nih chuan Jentailten chhandam nih an duh dâwn a nih chuan, Juda mîa inpe hmasa zetin, thuthlung dânte chu an zui vê tûr a ni dâwn lo'm ni?

***Tirhkohte 15:3–22* chhiar la. Jerusalem Rorêl inkhâwma an thupui khel thenkhat chu engte nge ni?**

Heta an thupui khel hiThuthlung Hlui thawnthûa serh tan leh

Jentailte nêna inlaichînna neih chungchâng hrilhfiah dân hmangah a ni ber a. Tirhkohte, upate leh Antiokei lam ațanga palai kalte an țin ho va, thutlûkna siam mai thei lo vin hun rei tak an sawi ho a nih hmêl viau mai.

Chutah Petera te, Barnaba leh Paula-te thusawiin an ding chhuak ta a. Petera thusawi kha Pathianin inlârna hmangin Jentailte tâna rawngbâwlna kawng hawngin, Thlarau Thianghlim thilthlâwnpêk chu a pê tih a ni ber. Chutah Paula leh Barnaba-te pawhin anmahni hmanga Pathianin Jentailte tâna thil a tihsakte an sawi a. Tichuan thutak thar lamah mi tam takte mit chu tihmenin a lo awm ta a ni. Peteran: “Anmahni (Jentailte) rin ang bawh hian keini pawhin LALPA Isuâ khawngaihna avânga chhandam tûr niin kan inring sî a,” (15:11) a ti a. Tichuan kum za tam tak thurochhiah anga an lo neih tawh chu chanchin țin êngah tihchian a lo ni ta a ni.

Ni tûr anga i lo rin ngheh deuh bur tawh chung a ngaih dân thlâk leh tâk i nei tawh em? Thurin i hriatthiam dân chungchâng a zawhna a lo awm châng a sâwtpui tûr eng thil nge heta țin hian i zir chhuah ang?

NINGÂNI

NOVEMBER 15

Thil Chinfel Har Tak

An inhniâlna chin fel dân kawng țin ber tûr dap a, Jerusalem lama âiawh intîr tûr chuan Antiokei kohhran tân rinchhan ngamna sâng tak neih a ngai âwm e. Tichuan dârkâr eng emaw chen tirhkohte leh upaten sawi hona an neih hnûin, khatih laia inkhâwm kaihruiatu niâwm taka lang, Jakoba, Isuâ ûnaupa chuan thil tih dân tûrah thu khâikhâwmna a nei ta a (*châng 13-20*). Rorêl țin khâwm thutlûkna chu, Kristian ni tûrin Jentailten Juda-a piangthar an nih te, hlimthla rawngbâwl dân zawng zawng, serh tan pawh telin, an zawm vê vek a ngai lo tih a Chiang.

***Amosa 9:11, 12; Jeremia 12:14- 16* chhiar la. Israelte chhehvêl hnamte chungchâng hrilhlâwkna eng thû nge hêng Thuthlung Hlui hrilhlâwkna hian a sawi?**

Jakoba khân *Amosa 9* thû a lâk chhuah laiin, Thuthlung Hlui hrilhlâwkna dangachte pawh hnam dante chhandam an nihna tûr lam hawi kan hmû a. Israelte thuhretua an țin leh nuntawng ațanga khawvêl pum pui chhandam kha Pathian thil tum a ni. Pathianin Abraham a kohnaah pawh khân amah leh a thlahte zâra hnam zawng zawngte engthâwlina kha a tel sâ rêng a (*Gensis 12:1-3*). Thlarau Thianghlim hruaina te, Petera, Barnaba leh Paula-ten Jentailte zînga rawng an bâwlina te, leh Jentail mi tam takte lo piantharna te kha hnâwl theih ruâl a ni lo. Chûng thilte chu an hriatin, Jerusalem Kristian hruaitûte khân Thuthlung Hlui hrilhlâwkna tam tak chu a lo thleng famkim ta a ni tih an hrethiam ta a ni.

Dik takin, Pathian chuan Israelte zînga Jentailte awm tûr chungchâng dân leh khapna dân hman dân tûrte pawh a lo pe diâm tawh zâwk a ni (*Leviticus 17, 18*). A thutlûkna siamah Jakob an hêng dânte pawh hi a sawi tel a (*Tirhkohte 15:29*). Pathianin Jentailte chu A mîte zînga tel a, Isuaa a chhandamna chang vê tûrin a ko a ni tih an Chiang tlâng ta a. Thlarau Thianghlim hruaina zârah thûk zâwka Pathian Lehkathû hriatthiamna leh, a hmâa an la hmuh loh thutak pawimawh takte puân chhuah a ni ta tih an hre ta a ni.

Tirhkohte 15:30-35 hian Antiokei khuua ringtûten Jerusalem rorêl thutlûkna an lo dawnaw dân min hrilh a: “Fuihna thuchah avâng chuan an lo lâwm ta hlê a,” (*châng 31*).

Helai *Tirhkohte*-ah hian kohhran hmasâin Pathian Thûa intukluhna leh, Thlarau Thianghlim hruina zâra hmangaihna, inpumkhatna leh rinchhanna rilrû pû a, inpumkhatna chungchâng buaina lian tak chhuak chinfel a nih tâk dân entîrna thiltithe i tak chu kan hmû a ni.

Hê thû hian mîte thusawi lo ngaihtla ngawt ni lo va, an thusawi chu kan ngaihtlâk châk zâwng ni lo mah se, a dik leh dik loh chîk taka ngaihtuah kan tâna a pawimawhzia eng nge min zirtîr?

ZIRTÂWPNI

NOVEMBER 16

Zir belhna: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu *Tirhkohte Thiltih-a* ‘Thutak Zawngtû’ pp. 117-127; ‘Judate leh Jentailte’ pp. 168-178.

“Hê thubuai ching fel tûra lo kalte hi tirhkohte te, zirtîrtû te Juda leh Gentail Kristian kohhran dintu mi langsâr tak takte leh, hmun hrang hrang aţanga lo kal upâte bâkah, Antiokei khuua aţanga lo kal palaite an awm baw a; kohhran lian deuh deuh palaite chu an kim hlê a ni. Inkhâwmpui chu rorêl dân tûr êng pêk an nih ang zêl leh, Pathian duh dân anga din—kohhran zahawmna vawng zêlin an kal a. Gentailte chung Thlarau Thianghlim chu leih a lo nih tâk avâng chuan an thu ngaihtuah chhâna chu Pathian ngêiin a rawn pê a ni tih Chiang takin an hmû a. Thlarau kaihruaina chu zawm zêl tûr a ni tih pawh an hre baw.

“An thu ngaihtuah tûr hian Kristian zawng zawng koh khâwm an ni lo. Tirhkohte leh upâte rorêlna lam leh thiltih lama mi pawimawhte chuan thu tihtlûkna tûr chu an lo duâng chhuakin, an lo siam ta a. Kristian kohhrante chuan a tlângpuiin an lo pawm deuh zêl baw a. Amaherawhchu, hê thu tihtlûknaah hian lâwm vê lo an awm tlat mai; mahni ţa inti tâwk leh mi inngaisâng tak maite chuan rem an ti vê thei lo. Hêng mîte hian anmahni thû thûa rêl an duh tlat mai. Thil tihdik loh lai hmuh tum rân mai leh phunna tûr ngaihtuah rânin thil tharte an rawt chhuak a; chanchin ţa thuchah zirtîr tûra Pathianin a ruat nghehte hna thawh sa chu tihchhiat tumin an bei a. A tîr phat aţangin kohhran chuan hetiang harsatna tawh tûr hi a nei a, hun tâwp hmâ loh chuan hetiang

harsatna siamtûte hi an awm reng dâwn a ni.”—Ellen G. White, *Tirhkohte Thiltih*, pp. 174, 175.

Sawi ho tûrte:

❶ In tuâlchhông kohhranah khân inlungruâl lohnate lo chhuak ta se, tûnkâr zirlai behchhan hian entin nge a chin felna kawng zawng tûra hmâ in lâk ang? Heta an inrem lohna hi Pathian thu zirtîrna hrilhfiah kawngah a ni ber a, thil dang dang avânga kohhran inpumkhatna tiderthâwng thei lo awm ta se, engtin nge hei hi kan sâwtpui theih ang?

❷ A chung a Ellen G. White-i thusawi lâk chhuah hi en nawn leh ula. Thil tha tak chu a rah chhuak tho nân, thenkhat chu an la lungâwi mai duh chuâng lo. Chû thil duhawm lo tak aţang chuan eng zirlai nge kan lâk chhuah ang?

KHÂIKHÂWMNA: Chhông lama thu inchuh hrang hrang avângin kohhran hmasâ kha dinhmun derthâwngah a ding a. Pathian Thûa intukluhna leh Thlarau Thianghlim hruaina zârah harsatna chin fel niin, inthen darhna thleng thei dan a nih dân chu kan hmû a ni.